

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

<http://eclass.aueb.gr/courses/INF511/>

Αλγόριθμοι (ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5)

Αλκμήνη Σγουρίτσα

Κοδριγκτώνος 12, 2^{ος} όροφος

E-mail: alkmini@aueb.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Αλγόριθμοι

- Αρχικές έννοιες και ορισμοί
- Αναπάρασταση αλγορίθμου με ψευδοκώδικα
- Διαγράμματα ροής και δομές επανάληψης
- Βασικοί Αλγόριθμοι:
  - Αλγόριθμος σειριακής αναζήτησης
  - Αλγόριθμος InsertionSort για αλφαβητική ταξινόμηση
  - Αναδρομικοί αλγόριθμοι
- Εισαγωγή στην αλγοριθμική πολυπλοκότητα
- Αλγοριθμική Θεωρία Παιγνίων

Αλγόριθμος: Ορισμός (1)

- **Διατεταγμένο (ordered)** σύνολο βημάτων (που να ξεχωρίζουν)
- **Πεπερασμένα (finite)** βήματα
- **Σαφώς ορισμένα (unambiguous)** βήματα
- **Εκτελέσιμα εφικτά** βήματα: π.χ. όχι κάτι σαν

`Make a list of all the positive integers`

- το οποίο ορίζει μία **τερματιζόμενη** διαδικασία
  - Αν και ορίζονται και αλγόριθμοι για ατέρμονες διεργασίες, π.χ. Διαίρεση του 1 με το 3

Αλγόριθμοι-Παραδείγματα

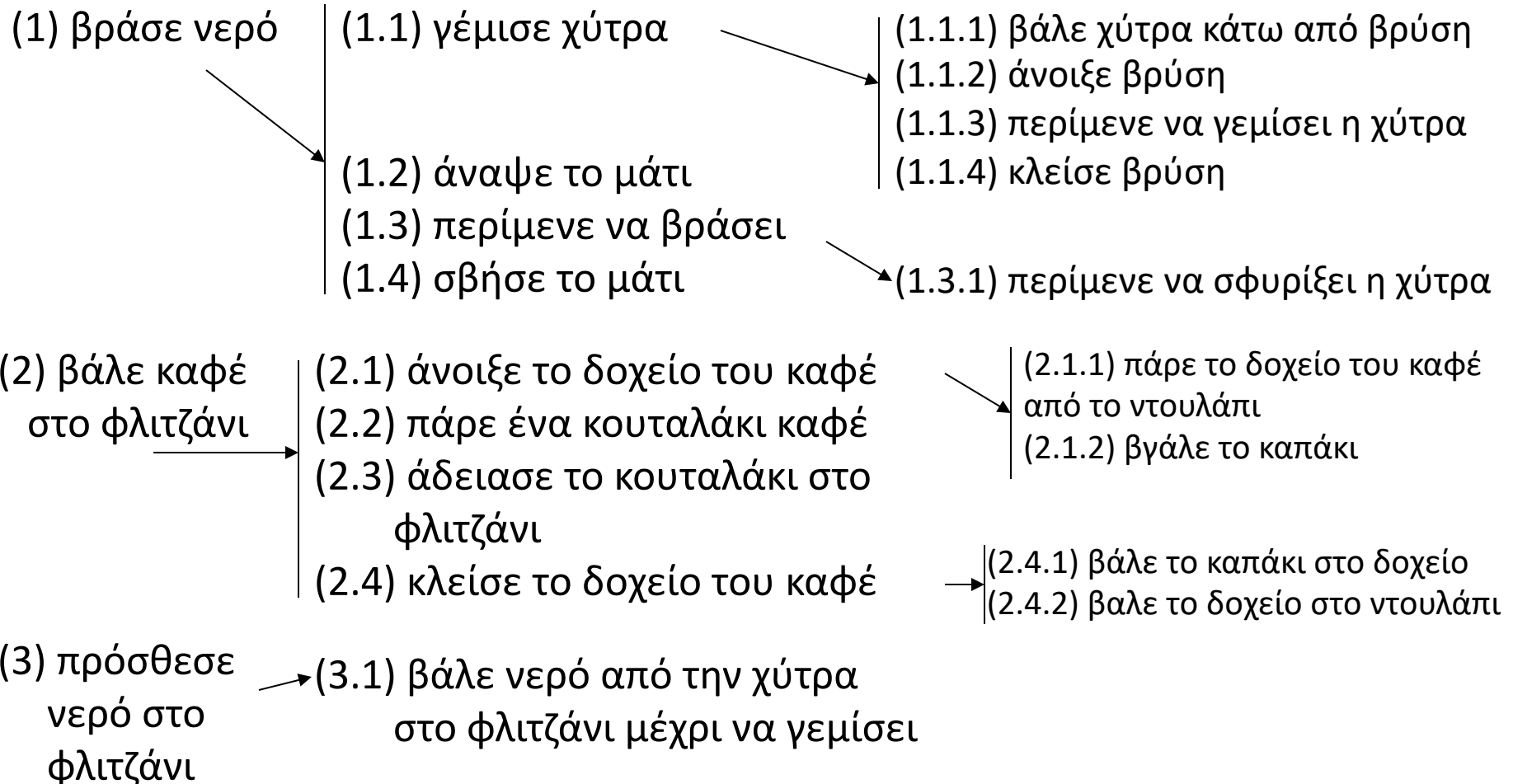
Έχουμε ήδη δει αλγορίθμους για:

- Μετατροπή δεκαδικής αναπάραστασης αριθμού σε δυαδική
- Ανίχνευση και διόρθωση σφαλμάτων
- Χρονοδρομολόγηση διεργασιών από το λειτουργικό σύστημα
- Τον κύκλο μηχανής μιας CPU:

```
As long as the halt instruction has not been executed  
continue to execute the following steps:  
  a. Fetch an instruction.  
  b. Decode the instruction.  
  c. Execute the instruction.
```

Παράδειγμα Αλγορίθμου

Αλγόριθμος: φτιάξε στιγμιαίο καφέ

Ακολουθία βημάτων για αλγόριθμο

1. βάλε την χύτρα κάτω από βρύση
2. άνοιξε την βρύση → **εάν δεν υπάρχει νερό;**
3. περίμενε να γεμίσει η χύτρα
4. κλείσε την βρύση
5. άναψε το μάτι
6. περίμενε να σφυρίξει η χύτρα → **εάν δεν υπάρχει ρεύμα δεν θα σφυρίξει ποτέ**
7. σβήσε το μάτι
8. πάρε το δοχείο του καφέ από το ντουλάπι
9. βγάλε το καπάκι
10. πάρε ένα κουταλάκι καφέ → **εάν δεν υπάρχει καφές, να δοκιμάσει το επόμενο δοχείο καφέ; εάν είναι όλα άδεια, τι να κάνει;**
11. άδειασε το κουταλάκι στο φλιτζάνι
12. βάλε το καπάκι στο δοχείο
13. βάλε το δοχείο στο ντουλάπι
14. βάλε νερό από την χύτρα στο φλιτζάνι μέχρι να γεμίσει

Ένας καλός αλγόριθμος πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα ενδεχόμενα που μπορεί να προκύψουν κατά την εκτέλεση ενός προγράμματος.

Αλγόριθμοι, προγράμματα, Γλώσσες

- Πώς περιγράφουμε έναν αλγόριθμο;
  - Η φυσική γλώσσα (ελληνικά, αγγλικά) μπορεί να είναι **ασαφής**
«μαζεύετε τριαντάφυλλα όσο σας επιτρέπεται»
- **Πρόγραμμα (program)**: μια αναπαράσταση ενός αλγορίθμου, γραμμένη για εκτέλεση από υπολογιστή
- **Γλώσσα προγραμματισμού**:
  - εύκολη και περιεκτική έκφραση αλγορίθμων
  - άμεσα κατανοητή από υπολογιστές **και** ανθρώπους
- **Αρχέτυπα (primitives)**: Καλά ορισμένα σύνολα από δομικά μπλοκ από τα οποία μπορούν να κατασκευαστούν αλγόριθμοι

Αρχέτυπα ψευδοκώδικα (1)

- **Ψευδοκώδικας (pseudo-code)**: ένα λιγότερο επίσημο (από την γλώσσα προγραμματισμού) σύστημα από συμβολισμούς το οποίο μπορεί να αναπαραστήσει τις ιδέες που διέπουν έναν αλγόριθμο
- Ανάθεση:

όνομα $\leftarrow$ *έκφραση*

name $\leftarrow$ *expression*

```
RemainingFunds  $\leftarrow$  CheckingBalance + SavingsBalance
```

- Επιλογή συνθήκης:

αν (συνθήκη) **τότε** (ενέργεια 1)

αλλιώς (ενέργεια 2)

if (συνθήκη) **then** (ενέργεια 1)

else (ενέργεια 2)

```
if (year is leap year)
  then (daily total  $\leftarrow$  total divided by 366)
  else (daily total  $\leftarrow$  total divided by 365)
```

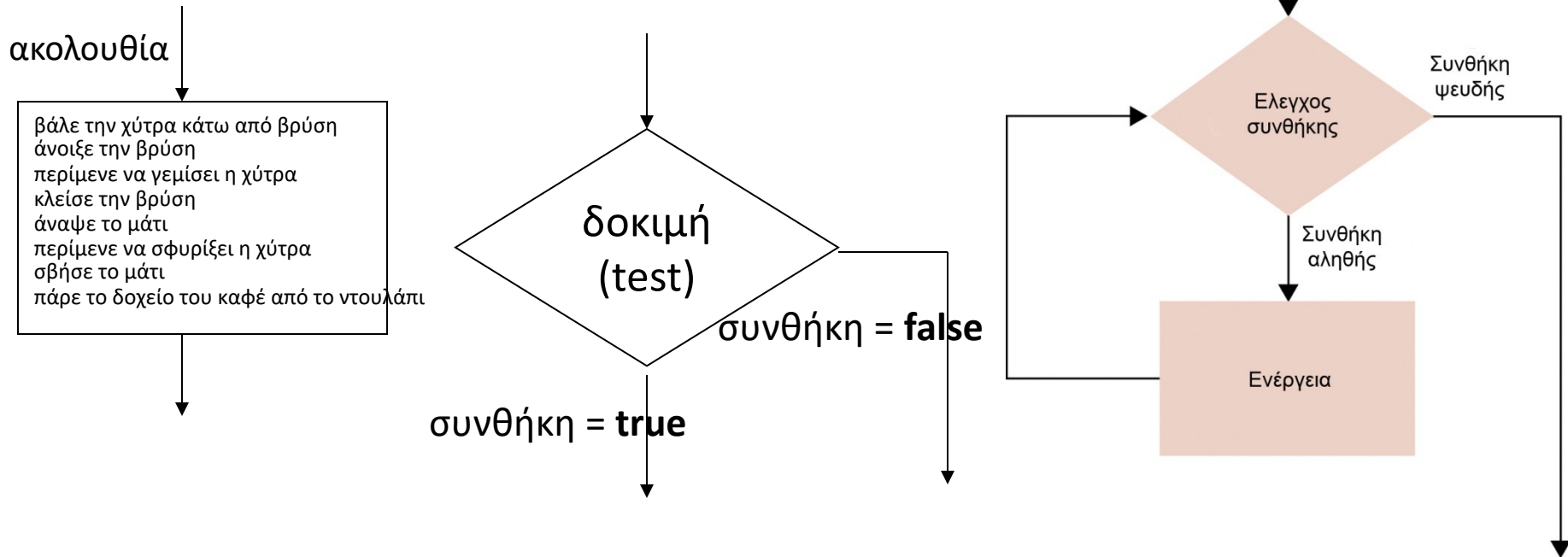

Αρχέτυπα ψευδοκώδικα (2)

- Επαναλαμβανόμενη εκτέλεση:
  - όσο (συνθήκη) **κάνε** (ενέργεια) [**while** (συνθήκη) **do** (ενέργεια)]
  - επανάλαβε** (ενέργεια) **μέχρι** (συνθήκη) [**repeat** (συνθήκη) **until** (ενέργεια)]
  - `while (tickets remain to be sold) do (sell a ticket)`
- Διαδικασία (procedure): Μπλοκ από εντολές που εκτελούν μια αυτόνομη λειτουργία
  - Λέγεται και: Υποπρόγραμμα (subprogram) υπορουτίνα (subroutine), συνάρτηση (function)
  - Ορίζεται ως εξής:
`procedure name ( )`
- Πρέπει να είναι γενική και εφαρμόσιμη σε κάθε περίπτωση
  - Π.χ. η διαδικασία για ταξινόμηση μιας λίστας ονομάτων κατά αλφαβητική σειρά πρέπει να εφαρμόζεται **σε οποιαδήποτε λίστα ονομάτων** και όχι σε μια μόνο
  - Π.χ. **Procedure Sort (List)**

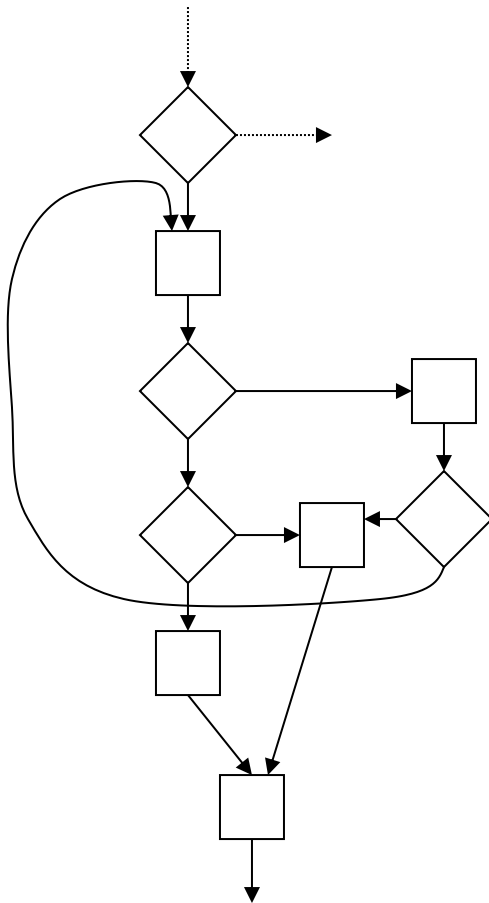
Διαγράμματα ροής

- Διαγράμματα ροής (flow charts): τρόπος περιγραφής των βημάτων ενός αλγορίθμου
- Βασικά συστατικά διαγραμμάτων ροής:
  - Ενέργεια (ακολουθία)
  - Έλεγχος (δοκιμή) (διάφοροι τύποι)
  - Επανάληψη (διάφοροι τύποι)

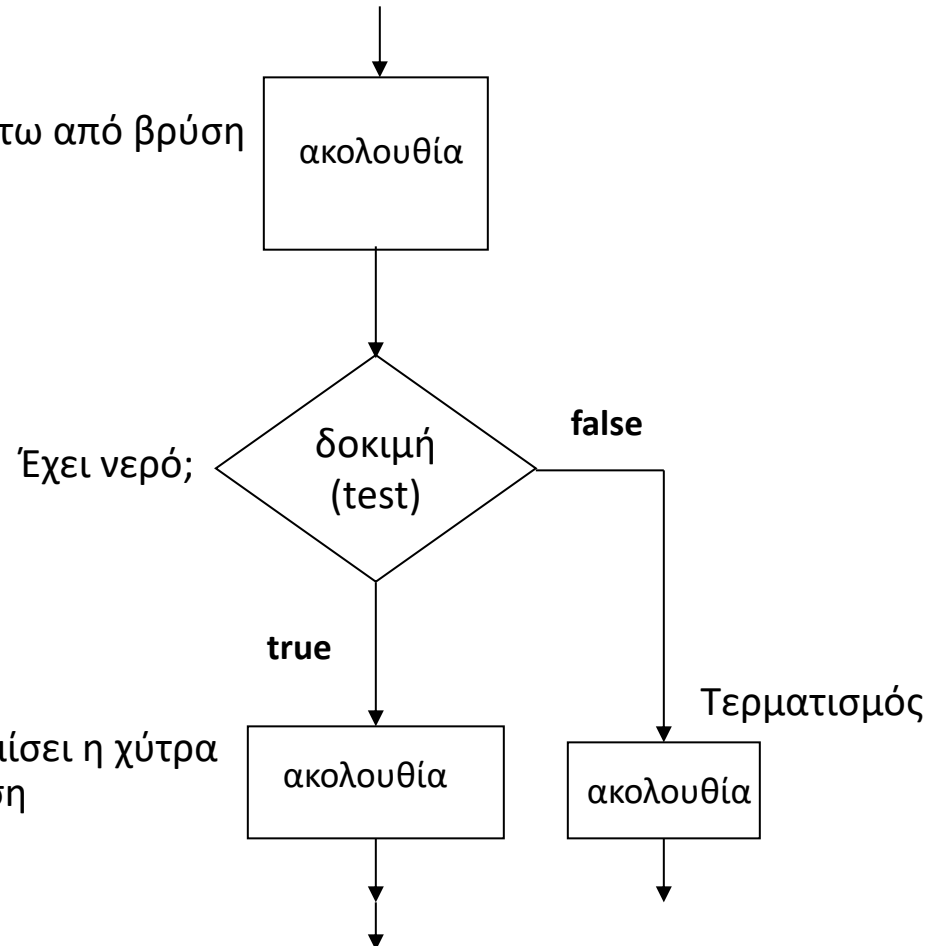
Σύνθεση βασικών διαγραμμάτων

Αλγόριθμος: σύνθεση βασικών διαγραμμάτων

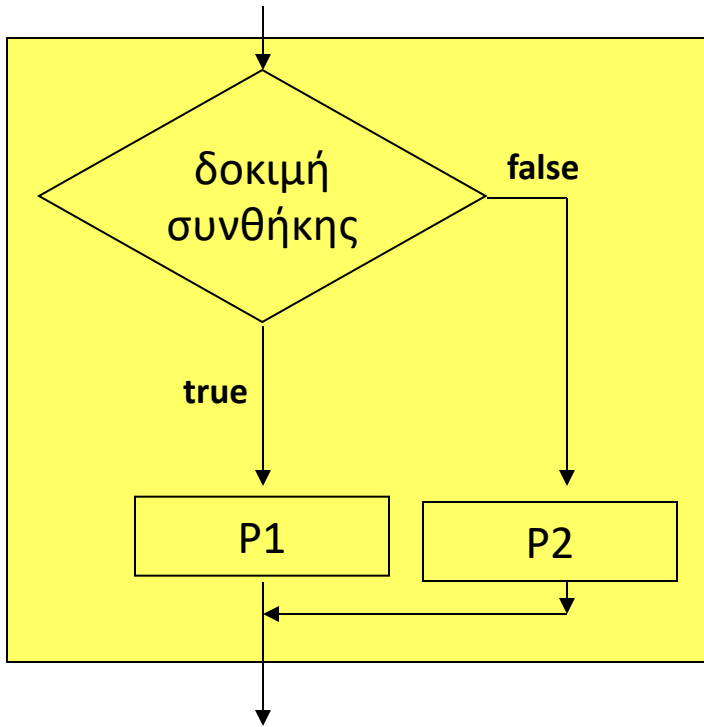

βάλε την χύτρα κάτω από βρύση
άνοιξε την βρύση

περίμενε να γεμίσει η χύτρα
κλείσε την βρύση
...

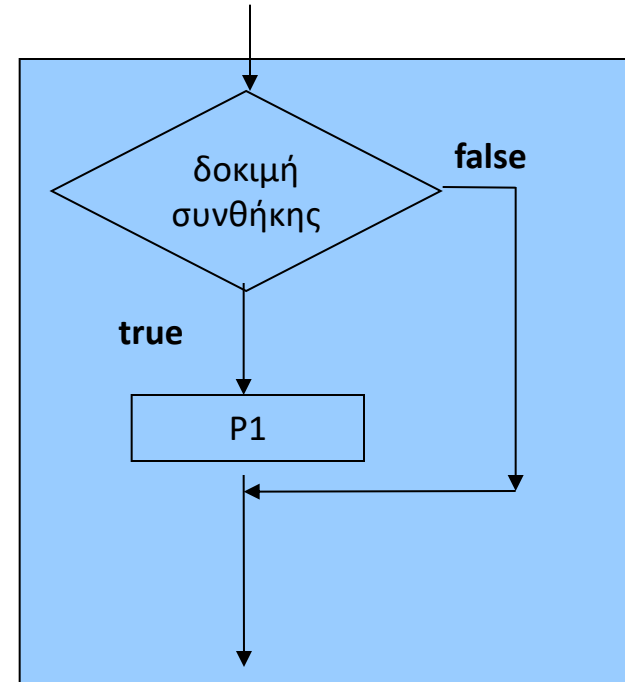

Η δομή ελέγχου επιλογής (if)

if condition then P1 else P2

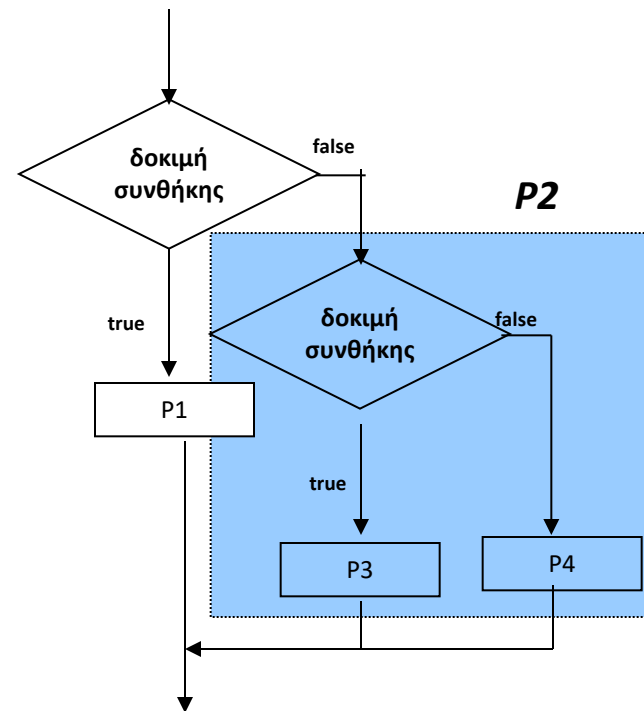
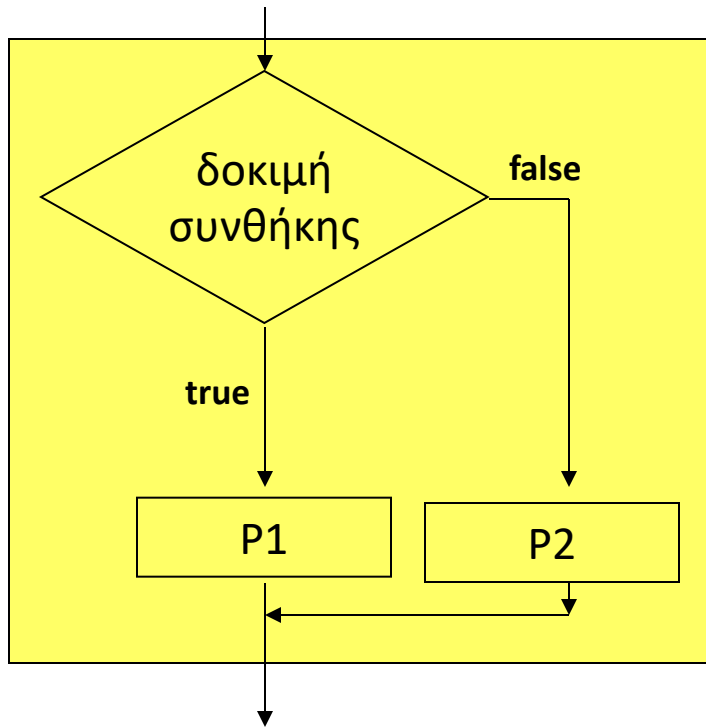
if $x > 3$ then $z := 1$ else $y := 8$

if condition then P1

if $x = 0$ then $x := 1$

Παράδειγμα φωλιασμένων επιλογών

if condition then P1 else

if condition then P3 else P4

←————— P2 —————→

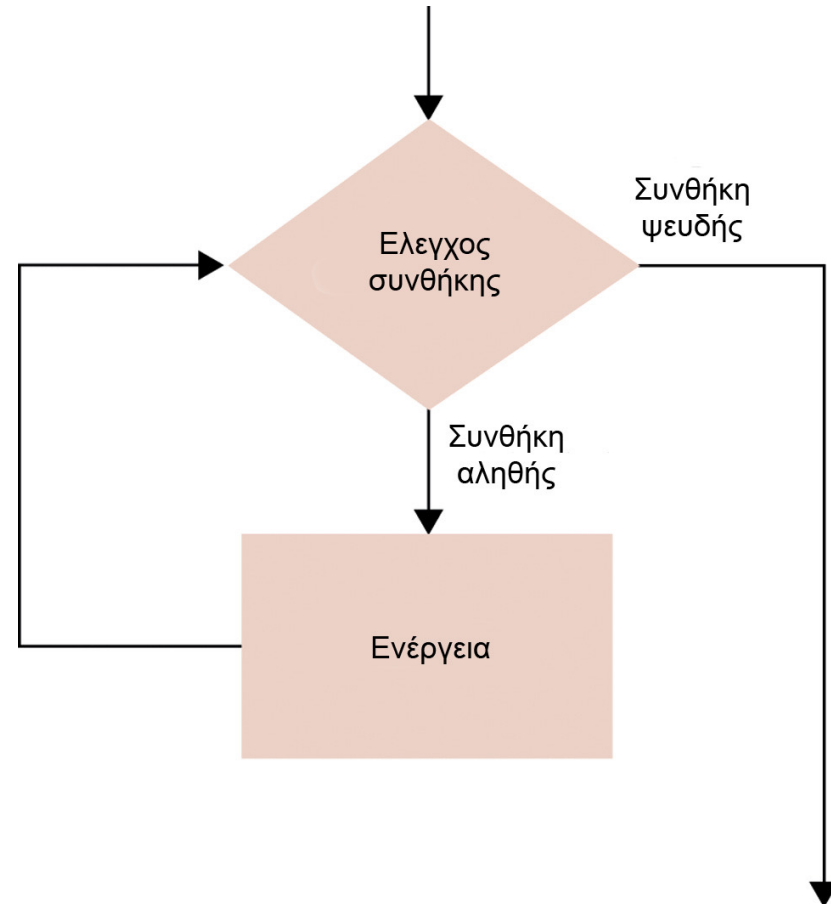
Δομή Επανάληψης while

Βρόχος **προ-ελέγχου** (pro-test loop):
έλεγχος συνθήκης πριν τον βρόχο

όσο (*συνθήκη*) **κάνε**
(*σώμα βρόχου*)

while (*condition*) **do**
(*loop body*)

Η δομή βρόχου **ενώ** (**while**)

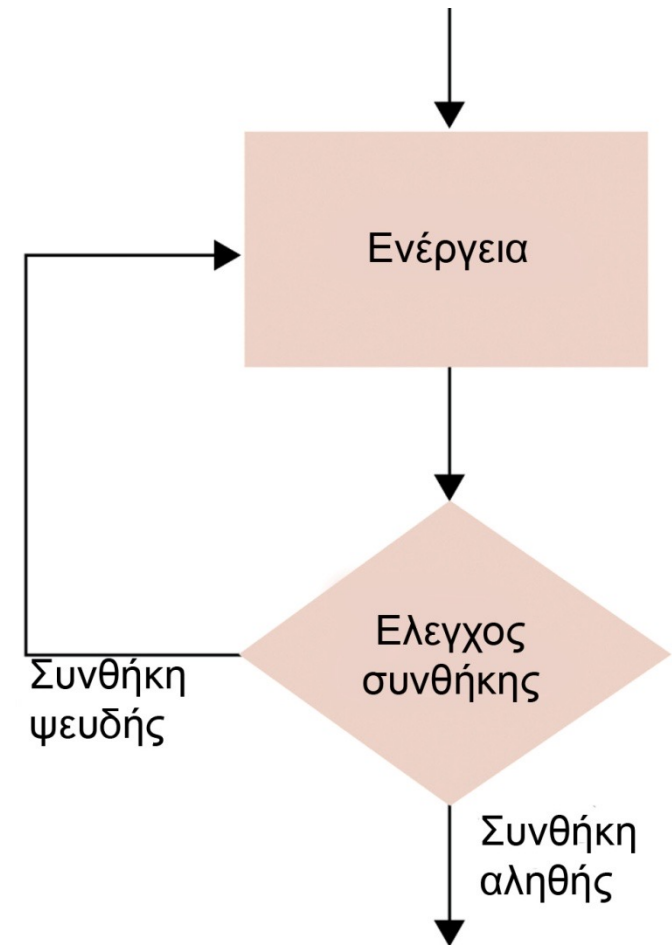
Δομή Επανάληψης repeat

Βρόχος **μετα-ελέγχου** (post-test loop):
έλεγχος συνθήκης μετά το βρόχο

Η δομή βρόχου **επανάλαβε (repeat)**

επανάλαβε (*σώμα βρόχου*)
μέχρι (*συνθήκη*)

repeat (*loop body*)
until (*condition*)

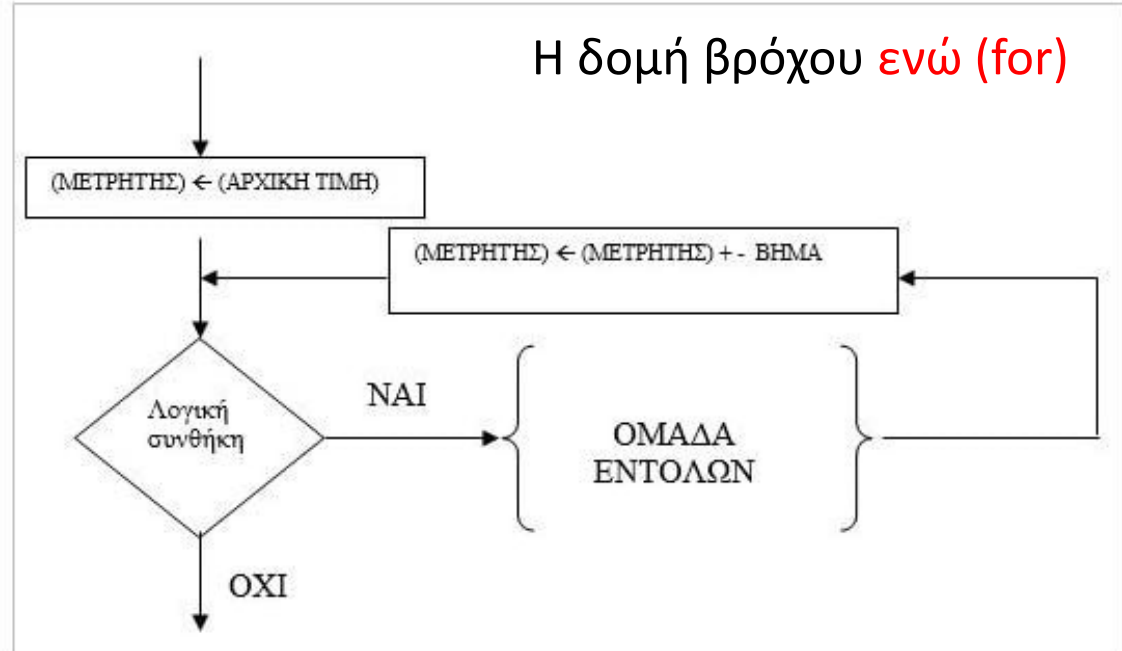

Δομή Επανάληψης for

Βρόχος επανάληψης με βήματα:

για (μετρητής) **από** (αρχική τιμή) **μέχρι** (τελική τιμή)
με βήμα (βήμα)
(σώμα βρόχου)

for (*counter*) **from** (*starting value*) **to** (*final value*)
with step (*step*)
(*loop body*)

Σύνοψη: Αρχέτυπα (εντολές) ψευδοκώδικα

- Ανάθεση
    όνομα $\leftarrow$ έκφραση
- Επιλογή συνθήκης (if then else)
    αν (συνθήκη) **τότε** (ενέργεια) **αλλιώς** (ενέργεια)
- Επαναλαμβανόμενη εκτέλεση προ-έλεγχος (while do)
    όσο (συνθήκη) **κάνε** (ενέργεια)
- Επαναλαμβανόμενη εκτέλεση μετα-έλεγχος (repeat until)
    επανέλαβε (συνθήκη) **μέχρι** (ενέργεια)
- Επαναλαμβανόμενη εκτέλεση με βήματα:
    για (μετρητής) **από** (αρχική τιμή) **μέχρι** (τελική τιμή) **με βήμα** (βήμα) (ενέργεια)
- Διαδικασία
    διαδικασία όνομα (συγκεκριμένο όνομα της μονάδας)
- **Αναδρομική** (recursive) διαδικασία: καλεί τον εαυτό της

διαδικασία Χαιρετισμός()
Μετρητής $\leftarrow$ 3;
όσο (Μετρητής >0) **κάνε**
    τύπωσε το μήνυμα “Γεια χαρά”
    Μετρητής $\leftarrow$ Μετρητής-1

```
module factorial(N)  
if N=1  
    then answer = 1  
    else answer = N * factorial(N-1)
```

Προσοχή

Τι συμβαίνει στα παρακάτω;

Μετρητής $\leftarrow$ 3;

όσο (Μετρητής > 0) **κάνε**

τύπωσε το μήνυμα “Γεια χαρά”

Μετρητής $\leftarrow$ Μετρητής+1

Μετρητής $\leftarrow$ 1;

όσο (Μετρητής $<> 6$) **κάνε**

Μετρητής $\leftarrow$ Μετρητής+2

Αλγόριθμος σειριακής αναζήτησης (sequential search)

- **Είσοδος:** ένας πίνακας/λίστα με στοιχεία **ταξινομημένα**
- **Στόχος:** να βρεθεί η ΤιμήΣτόχος (π.χ. ένα όνομα) στον πίνακα/λίστα
- Σειριακή αναζήτηση: αναζήτηση για την ΤιμήΣτόχος στοιχείο προς στοιχείο, από την αρχή προς το τέλος του πίνακα/λίστα

διαδικασία Αναζήτηση (Λίστα, ΤιμήΣτόχος)

αν (Λίστα άδεια)

τότε

(Δήλωσε την αναζήτηση ως ανεπιτυχή)

αλλιώς

(Επίλεξε την πρώτη καταχώριση της Λίστας ως ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο.

όσο (ΤιμήΣτόχος > ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο και
υπάρχουν καταχωρίσεις προς σύγκριση)

κάνε (επίλεξε την επόμενη καταχώριση της Λίστας ως ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο).

αν (ΤιμήΣτόχος = ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο)

τότε (Δήλωσε την αναζήτηση ως επιτυχή.)

αλλιώς (Δήλωσε την αναζήτηση ως ανεπιτυχή.)

) **τέλος αν**

Αλγόριθμος σειριακής αναζήτησης (sequential search)

Παράδειγμα 1

- **Είσοδος:**

-5	-1	0	1	1	2	5	5	8	10	11	15	20	20	21
----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----
- **Στόχος:** να βρεθεί η τιμή 5 με σειριακή αναζήτηση
- Πόσες συγκρίσεις χρειάστηκαν; 8

διαδικασία Αναζήτηση (Λίστα, ΤιμήΣτόχος)

αν (Λίστα άδεια)

τότε

(Δήλωσε την αναζήτηση ως ανεπιτυχή)

αλλιώς

(Επίλεξε την πρώτη καταχώριση της Λίστας ως ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο.

όσο (ΤιμήΣτόχος > ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο και
υπάρχουν καταχωρίσεις προς σύγκριση)

κάνε (επίλεξε την επόμενη καταχώριση της Λίστας ως ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο).

αν (ΤιμήΣτόχος = ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο)

τότε (Δήλωσε την αναζήτηση ως επιτυχή.)

αλλιώς (Δήλωσε την αναζήτηση ως ανεπιτυχή.)

) **τέλος αν**

Αλγόριθμος σειριακής αναζήτησης (sequential search)

Παράδειγμα 2

- **Είσοδος:**

-5	-1	0	1	1	2	5	5	8	10	11	15	20	20	21
----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----
- **Στόχος:** να βρεθεί η τιμή 6 με σειριακή αναζήτηση
- Πόσες συγκρίσεις χρειάστηκαν; **10**

διαδικασία Αναζήτηση (Λίστα, ΤιμήΣτόχος)

αν (Λίστα άδεια)

τότε

(Δήλωσε την αναζήτηση ως ανεπιτυχή)

αλλιώς

(Επίλεξε την πρώτη καταχώριση της Λίστας ως ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο.

όσο (ΤιμήΣτόχος > ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο και
υπάρχουν καταχωρίσεις προς σύγκριση)

κάνε (επίλεξε την επόμενη καταχώριση της Λίστας ως ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο).

αν (ΤιμήΣτόχος = ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο)

τότε (Δήλωσε την αναζήτηση ως επιτυχή.)

αλλιώς (Δήλωσε την αναζήτηση ως ανεπιτυχή.)

) **τέλος αν**

Αλγόριθμος σειριακής αναζήτησης (sequential search)

- Ο έλεγχος (σύγκριση) συνιστά την πιο «δύσκολη» πράξη σε αυτό το παράδειγμα.
- Ο αριθμός ελέγχων θα καθορίσει το χρόνο εκτέλεσης, εφόσον ελέγξουμε ότι δεν γίνονται πολλές πιο «εύκολες» πράξεις
- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) χρειάζονται στη χειρότερη περίπτωση για σειριακή αναζήτηση ενός ονόματος σε μια λίστα μήκους n ;
  - Περίπου n (για την ακρίβεια $n+1$)
- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) χρειάζονται στην καλύτερη περίπτωση για σειριακή αναζήτηση ενός ονόματος σε μια λίστα μήκους n ;
  - 2
- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) χρειάζονται κατά μέσο όρο για σειριακή αναζήτηση ενός ονόματος σε μια λίστα μήκους n (υποθέστε ότι δεν υπάρχουν επαναλήψεις ονομάτων);
  - Περίπου $n/2$ (για την ακρίβεια $(n+1)/2$)

-5	-1	0	1	2	3	5	7	8	10	11	15	18	20	21
----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

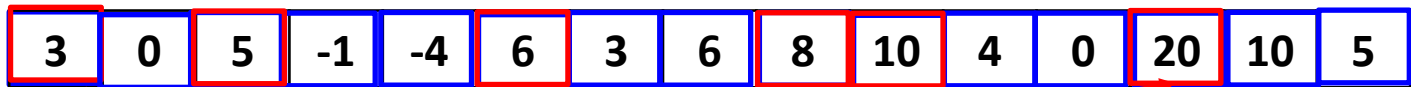
Αλγόριθμος εύρεσης μεγίστου

- **Είσοδος:** ένας πίνακας/λίστα με στοιχεία **όχι απαραίτητα ταξινομημένα**
- **Στόχος:** να βρεθεί η μέγιστη τιμή στον πίνακα/λίστα

Παράδειγμα

- **Είσοδος:**

3	0	5	-1	-4	6	3	6	8	10	4	0	20	10	5
---	---	---	----	----	---	---	---	---	----	---	---	----	----	---
- **Στόχος:** να βρεθεί η μέγιστη τιμή
- Πόσα στοιχεία πρέπει να ελέγξω;
  - Πρέπει να ελέγξω **όλο** τον πίνακα, αλλιώς αν δεν ελέγξω κάποιο στοιχείο, εκεί μπορεί να βρίσκεται το μέγιστο.
  - Μπορώ να κοιτάξω τα στοιχεία σειριακά και να **«θυμάμαι»** το μέγιστο που έχω βρει **ως τώρα**.

max = 3 / 5 / 6 / 8 / 10 / 20

max position

Αλγόριθμος εύρεσης μεγίστου

Ψευδοκώδικας

Διαδικασία $\text{max}(A[1..n])$

Είσοδος: Πίνακας στοιχείων $A[1..n]$

Έξοδος: Η θέση του μέγιστου στοιχείου του A

$\text{max} = A[1]$, $\text{position} = 1$ (αρχικοποίηση)

for $i = 2$ to n : (ΣΤΟΝ ψευδοκώδικα το βήμα εννοείται 1)
    if $A[i] > \text{max}$: (αν βρεις μεγαλύτερο)
         $\text{max} = A[i]$, $\text{position} = i$ (κάνε update)

return position

- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) χρειάζονται στη χειρότερη περίπτωση;
  - Περίπου n (για την ακρίβεια $n-1$)
- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) χρειάζονται στην καλύτερη περίπτωση;
  - Χρειάζονται περίπου n (για την ακρίβεια $n-1$) για οποιαδήποτε είσοδο μεγέθους n .

Αλγόριθμος SelectionSort για ταξινόμηση σε αύξουσα σειρά ενός πίνακα αριθμών

- **Είσοδος:** ένας πίνακας/λίστα με στοιχεία **όχι απαραίτητα ταξινομημένα**
- **Έξοδος:** Ο πίνακας/λίστα ταξινομημένος

- **Θα χρησιμοποιήσουμε τη διαδικασία max**
- Εύρεση του μεγίστου με τη διαδικασία max. **Ανταλλαγή με το τελευταίο στοιχείο.**
- Εύρεση του μεγίστου στον υπόλοιπο πίνακα με τη διαδικασία max. **Ανταλλαγή με το προτελευταίο στοιχείο.**
- Κ.Ο.Κ

Αλγόριθμος SelectionSort Παράδειγμα (1/2)

3	0	5	-1	-4	6	3	6	8	10	4	0	20	10	5
---	---	---	----	----	---	---	---	---	----	---	---	----	----	---

swap

3	0	5	-1	-4	6	3	6	8	10	4	0	5	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	----	---	---	---	----	----

swap

3	0	5	-1	-4	6	3	6	8	10	4	0	5	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	----	---	---	---	----	----

3	0	5	-1	-4	6	3	6	8	5	4	0	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

3	0	5	-1	-4	6	3	6	0	5	4	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

3	0	5	-1	-4	4	3	6	0	5	6	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

3	0	5	-1	-4	4	3	5	0	6	6	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Αλγόριθμος SelectionSort Παράδειγμα (2/2)

3	0	0	-1	-4	4	3	5	5	6	6	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

3	0	0	-1	-4	4	3	5	5	6	6	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

3	0	0	-1	-4	3	4	5	5	6	6	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

3	0	0	-1	-4	3	4	5	5	6	6	8	10	10	20
---	---	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

-4	0	0	-1	3	3	4	5	5	6	6	8	10	10	20
----	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

-4	-1	0	0	3	3	4	5	5	6	6	8	10	10	20
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

-4	-1	0	0	3	3	4	5	5	6	6	8	10	10	20
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

-4	-1	0	0	3	3	4	5	5	6	6	8	10	10	20
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Αλγόριθμος SelectionSort

Ψευδοκώδικας

Διαδικασία SelectionSort(A[1..n])

Είσοδος: Πίνακας αριθμών A[1..n]

Έξοδος: Ο πίνακας A ταξινομημένος

for $i=n, n-1, \dots, 3, 2$:

$p=\max(A[1..i])$ (p : η θέση του μέγιστου στο A[1..i])

$\text{swap}(A[p], A[i])$ (βάλτε τον μέγιστο του A[1..i]
στο τέλος αυτού του υποπίνακα)

- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) και swaps χρειάζονται στη χειρότερη περίπτωση;
  - Για κάθε i γίνονται $i-1$ συγκρίσεις (στη max) και 1 swap. Άρα i ενέργειες.
  - Συνολικά
$$\sum_{i=2}^n i = \frac{(n+2)(n-1)}{2} = \frac{(n+1)n}{2} - 1$$
- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) και swaps χρειάζονται στην καλύτερη περίπτωση;
  - Χρειάζονται $\frac{(n+1)n}{2} - 1$ για οποιαδήποτε είσοδο μεγέθους n .

Αλγόριθμος InsertionSort για ταξινόμηση σε αύξουσα σειρά ενός πίνακα αριθμών (1)

Input:

8	1	4	9	0	6	5	2	7	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Αλγόριθμος
Ταξινόμησης με
Εισαγωγή
(InsertionSort)

Iteration 1

8	1	4	9	0	6	5	2	7	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Iteration 1

8		4	9	0	6	5	2	7	3
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---

Key: 1

Iteration 1

↓

8		4	9	0	6	5	2	7	3
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---

> key

Key: 1

Iteration 1

	8	4	9	0	6	5	2	7	3
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Key: 1

Τα 2 πρώτα στοιχεία είναι σε αύξουσα σειρά

Αλγόριθμος InsertionSort για ταξινόμηση σε αύξουσα σειρά ενός πίνακα αριθμών (2)

Iteration 2

Key:

Iteration 2

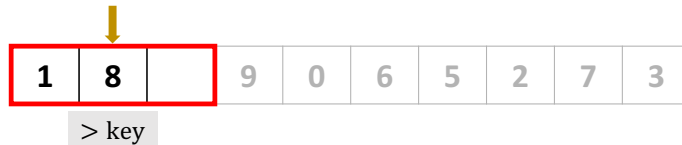

Key: 4

Ξεκινώ **συγκρίνοντας** το 4 με όλα τα στοιχεία **από δεξιά προς τα αριστερά**.

Σταματώ είτε **όταν βρω ένα στοιχείο που είναι μικρότερο από το key** (το 4), τότε τοποθετώ το key μετά (δεξιά) από αυτό το στοιχείο, ή **όταν έχω εξετάσει όλα τα στοιχεία αριστερά** (στο κόκκινο πλαίσιο), τότε τοποθετώ το key στην πρώτη θέση.

Iteration 2

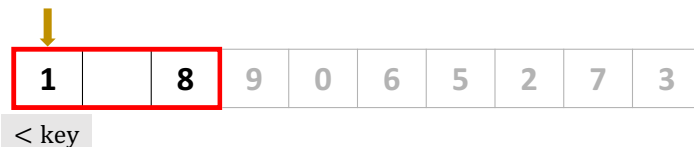
Key: 4

Iteration 2

Key: 4

Iteration 2

Key: 4

Iteration 2

Key:

Τα 3 πρώτα στοιχεία είναι σε αύξουσα σειρά

Αλγόριθμος InsertionSort για ταξινόμηση σε αύξουσα σειρά ενός πίνακα αριθμών (3)

Iteration 3

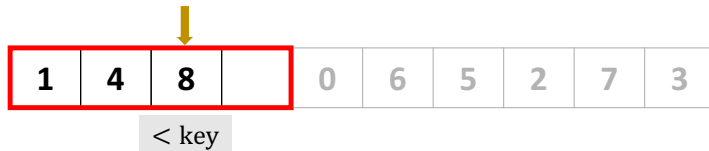
Key:

Iteration 3

Key:

Iteration 3

Key:

Iteration 3

Key:

Iteration 3

Key:

Τα 4 πρώτα στοιχεία είναι σε αύξουσα σειρά

Ταξινόμηση σε αύξουσα σειρά μιας λίστας αριθμών (4)

Εναλλακτικά: κάνω **swap** το key με το αριστερό στοιχείο όσο το αριστερό στοιχείο (αν υπάρχει) είναι μεγαλύτερο από το key

Iteration 4

1	4	8	9	0	1	4	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Key:

0

Iteration 4

1	4	8	0	9	1	4	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Key:

0

Iteration 4

1	4	0	8	9	1	4	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Key:

0

Iteration 4

1	0	4	8	9	1	4	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Key:

0

Iteration 4

0	1	4	8	9	1	4	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Key:

0

Τα 5 πρώτα στοιχεία είναι σε αύξουσα σειρά

Ψευδοκώδικας InsertionSort

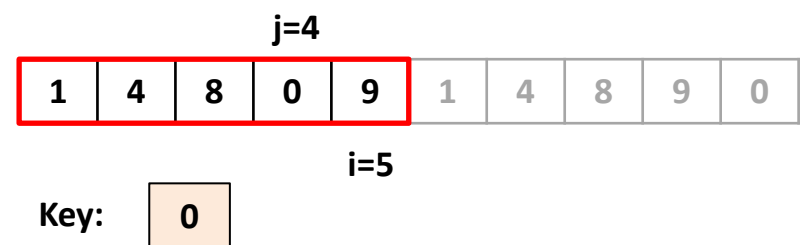
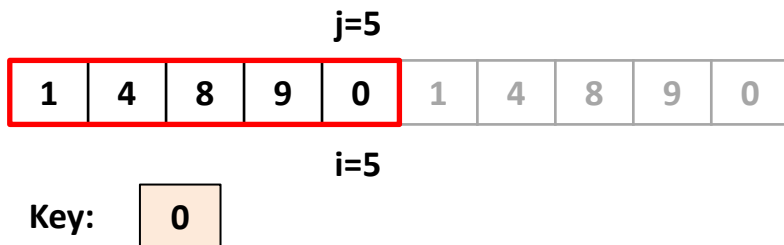
Διαδικασία InsertionSort(A[1..n])

Είσοδος: πίνακας αριθμών A[1..n]

Έξοδος: ο πίνακας A ταξινομημένος

```
for i=2 to n: (i is key's original position)
  j = i       (j is key's current position)
  while (A[j]<A[j-1] and j>1) do
    swap (A[j], A[j-1])
    j = j-1
```

After 1 round of while loop

Ανάλυση InsertionSort

- Πόσοι **έλεγχοι (συγκρίσεις)** χρειάζονται στη **χειρότερη περίπτωση**;
  - στο 1^ο βήμα (για το 2^ο στοιχείο), ο αλγόριθμος θα κάνει 1 σύγκριση
  - στο 2^ο βήμα (για το 3^ο στοιχείο), θα κάνει 2 συγκρίσεις
  - κ.ο.κ.
  - στο n-1 βήμα (για το n στοιχείο), θα κάνει n-1 συγκρίσεις
  - Σύνολο συγκρίσεων στη **χειρότερη περίπτωση**:

$$1 + 2 + 3 + \dots + (n - 1) = \frac{1}{2} n(n - 1) = \frac{1}{2} (n^2 - n)$$

- Πόσα **swaps** χρειάζονται στη **χειρότερη περίπτωση**;
  - Ένα σε κάθε σύγκριση. Άρα $\frac{n(n-1)}{2}$
- Ποια είναι η χειρότερη περίπτωση λίστας;
  - Μία **ανάποδα** ταξινομημένη λίστα
- Πόσοι **έλεγχοι (συγκρίσεις)** και **swaps** χρειάζονται στην **καλύτερη περίπτωση**;
  - Σε **ταξινομημένο** πίνακα: n-1 συγκρίσεις, 0 swaps

Επιστροφή στη σειριακή αναζήτηση

Παράδειγμα 1

- **Είσοδος:**

-5	-1	0	1	1	2	5	5	8	10	11	15	20	20	21
----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----
- **Στόχος:** να βρεθεί η τιμή **11** με σειριακή αναζήτηση
- **Πόσες συγκρίσεις χρειάστηκαν;** **12**
- **Νέος στόχος:** να βρεθεί η τιμή **11** σε λιγότερα βήματα.
  - Συγκρίνω με το **μεσαίο** στοιχείο. Τι συμπέρασμα βγάζω (ο πίνακας είναι **ταξινομημένος**)?
  - Το 11 βρίσκεται δεξιά του. **Γλίτσω περίπου $n/2$ συγκρίσεις.**

~~-5~~	~~-1~~	~~0~~	~~1~~	~~1~~	~~2~~	~~5~~	~~5~~	8	10	11	15	20	20	21
---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---	----	----	----	----	----	----

- Συνεχίζω με τον ίδιο τρόπο στον υποπίνακα που έμεινε

-5	-1	0	1	1	2	5	5	8	10	11	~~15~~	~~20~~	~~20~~	~~21~~
----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	----	---------------	---------------	---------------	---------------

-5	-1	0	1	1	2	5	5	~~8~~	~~10~~	11	15	20	20	21
----	----	---	---	---	---	---	---	--------------	---------------	-----------	----	----	----	----

Ο αλγόριθμος της δυαδικής αναζήτησης - Ψευδοκώδικας (1)

Διαδικασία Αναζήτηση (Λίστα, ΤιμήΣτόχος)

αν (Η Λίστα είναι άδεια)

τότε

(Ανάφερε ότι η αναζήτηση απέτυχε)

αλλιώς

[**Επίλεξε** τη “μεσαία” καταχώριση της Λίστας ως την ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο.

Εκτέλεσε το παρακάτω μπλοκ εντολών που αντιστοιχεί στην κατάλληλη περίπτωση.

περίπτωση 1: ΤιμήΣτόχος=ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο

(Ανέφερε ότι η αναζήτηση είναι επιτυχής.)

περίπτωση 2: ΤιμήΣτόχος<ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο

(Εφάρμοσε τη διαδικασία Αναζήτηση για να δεις αν η ΤιμήΣτόχος βρίσκεται στο τμήμα της λίστας που προηγείται της ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο, και ανέφερε το αποτέλεσμα αυτής της αναζήτησης.)

περίπτωση3: ΤιμήΣτόχος> ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο

(Εφάρμοσε τη διαδικασία Αναζήτηση για να δεις αν η ΤιμήΣτόχος βρίσκεται στο τμήμα της λίστα μετά την ΚαταχώρισηΠροςΈλεγχο, και ανέφερε το αποτέλεσμα αυτής της αναζήτησης.)

] **τέλος αν**

Ο αλγόριθμος της δυαδικής αναζήτησης - Ψευδοκώδικας (2)

συνάρτηση **bins**(A[i..j], k)

Είσοδος: Ταξινομημένος πίνακας κλειδιών A[1..n],
κλειδί k

Έξοδος: Η θέση του k στον A αν υπάρχει,
διαφορετικά nil

if $i > j$: return nil (το στοιχείο δεν βρέθηκε)

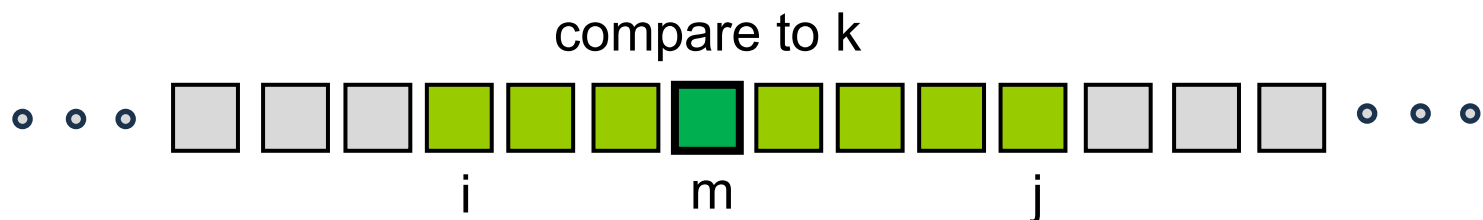
$m = \lfloor (i + j) / 2 \rfloor$ (επέλεξε το μεσαίο στοιχείο του πίνακα)

if $k = A[m]$: return m (έλεγξε αν είναι αυτό που ψάχνω)

(αλλιώς διάλεξε ποιον πίνακα θα κρατήσεις)

if $k > A[m]$: return **bins**(A[m+1..j], k)

else: return **bins**(A[i, m-1], k)

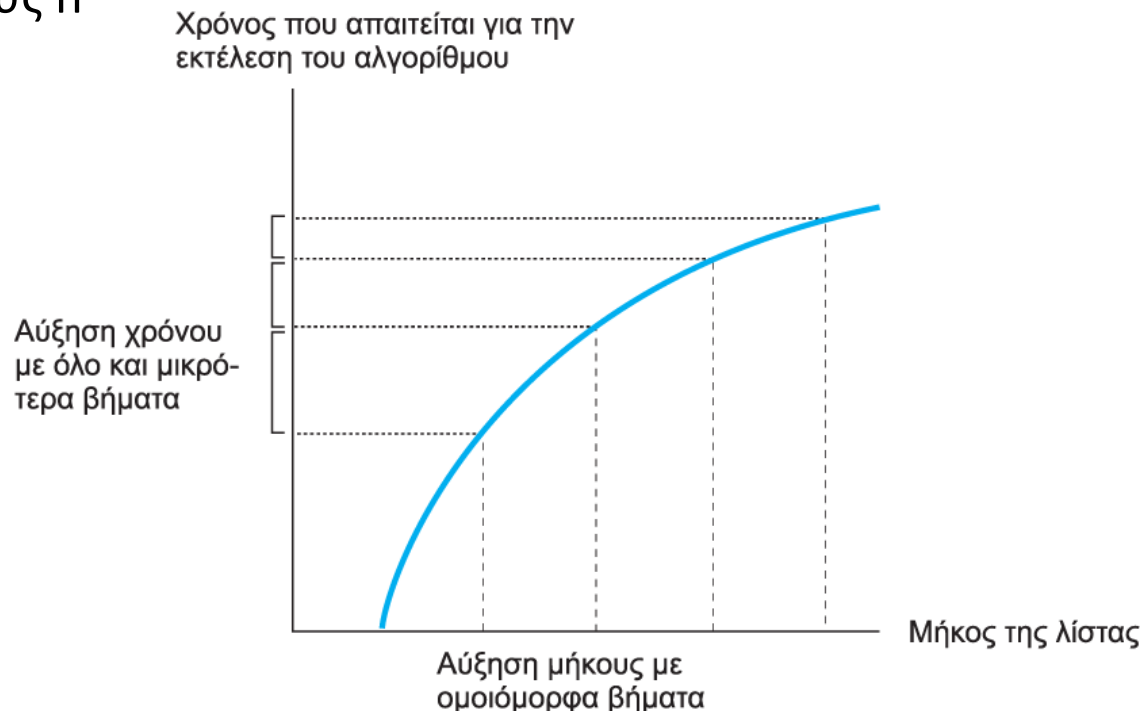

Ο αλγόριθμος της δυαδικής αναζήτησης – Αποδοτικότητα (Πρακτικό Παράδειγμα)

- Λίστα 30,000 ονομάτων φοιτητών
- Ακολουθιακή (sequential) αναζήτηση: **κατά μέσο όρο** χρειάζεται να περάσει **15,000** ονόματα
  - Έστω **10msec** για να ελέγξει ένα όνομα
  - Μέσος χρόνος για έλεγχο: **150 sec**
- Δυαδική (binary) αναζήτηση: χρειάζεται να ελέγξει **το πολύ 15** ονόματα
  - Όσες φορές (το πολύ) μπορεί να κοπεί μια λίστα 30,000 ονομάτων στην μέση ($\log_2(30,000)$)
  - **10msec** για να ελέγξει ένα όνομα
  - Χρόνος για έλεγχο (στη χειρότερη περίπτωση): **0,15 sec**

Ο αλγόριθμος της δυαδικής αναζήτησης – Αποδοτικότητα

- Ενδιαφερόμαστε για μια λίστα οποιουδήποτε μήκους n
- Χειρότερη περίπτωση (worst case):
  - Για την **ακολουθιακή αναζήτηση**: στη **χειρότερη περίπτωση**, περίπου n έλεγχοι για λίστα μήκους n
  - **Δυαδική αναζήτηση**: Στη **χειρότερη περίπτωση**, περίπου $\log_2 n$ έλεγχοι για λίστα μήκους n

Αλγόριθμος Συγχώνευσης (Merge) δύο ταξινομημένων πινάκων

-5	1	2	5	10	20
----	---	---	---	----	----

-1	0	5	6	8	9
----	---	---	---	---	---

-5	-1	0	1	2	5	5	6	8	9	10	20
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

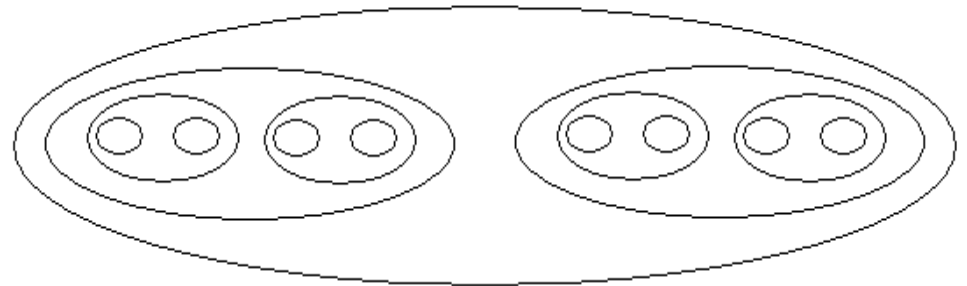
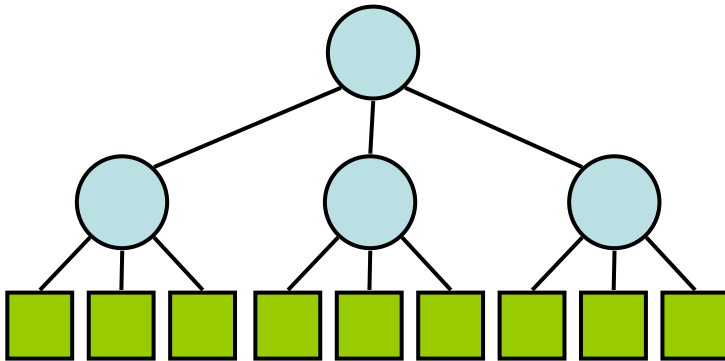
- Πόσοι έλεγχοι (συγκρίσεις) χρειάζονται στη χειρότερη περίπτωση για τη συγχώνευση δύο ταξινομημένων πινάκων μήκους $n/2$ ο καθένας;
  - Περίπου n (για την ακρίβεια $n-1$)

Στη συνέχεια θα χρησιμοποιήσουμε τη διαδικασία $\text{merge}(A[1..p], B[1..q])$, όπου A και B δύο πίνακες μεγέθους p και q , αντίστοιχα.

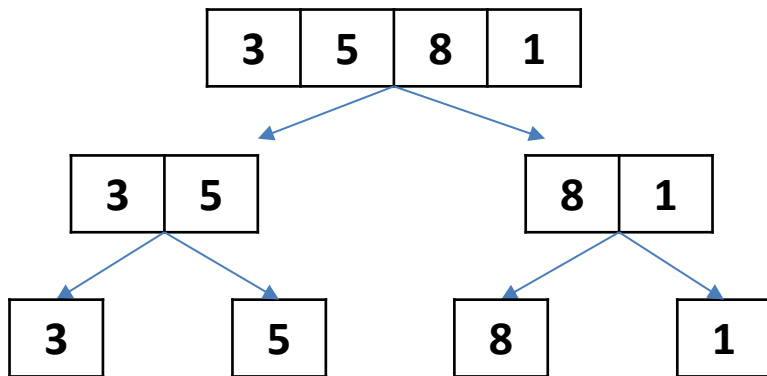
Διαιρεί και Βασίλευε (Divide and conquer)

- **Διαιρέσε** το πρόβλημα μεγέθους n σε υπο-προβλήματα μεγέθους n/b
- **Λύσε** a τέτοια υπο-προβλήματα
- **Συνδύασε** τις λύσεις τους

Αλγόριθμος Ταξινόμησης Mergesort

- **Είσοδος:** ένας πίνακας/λίστα με στοιχεία **όχι απαραίτητα ταξινομημένα**
- **Έξοδος:** Ο πίνακας/λίστα ταξινομημένος
- **Θα χρησιμοποιήσουμε τη διαδικασία merge**
- Η merge δέχεται σαν είσοδο δύο **ταξινομημένους** πίνακες
- Θα χωρίσουμε τον πίνακα επαναλαμβανόμενα μέχρι να έχουμε **ταξινομημένους** πίνακες. Πότε ξέρουμε ότι είναι ταξινομημένοι;
  - **Όταν έχουν 1 στοιχείο!**
- Μετά τους συγχωνεύουμε με τη merge!

$$\text{merge}(\boxed{3}, \boxed{5}) = \boxed{3 \ 5}$$

$$\text{merge}(\boxed{8}, \boxed{1}) = \boxed{1 \ 8}$$

$$\text{merge}(\boxed{3 \ 5}, \boxed{1 \ 8}) = \boxed{1 \ 3 \ 5 \ 8}$$

Ψευδοκώδικας Mergesort

Διαδικασία **mergesort**(A[1,...,n])

Είσοδος: Ένας πίνακας αριθμών A[1,...,n]

Έξοδος: Ο πίνακας ταξινομημένος

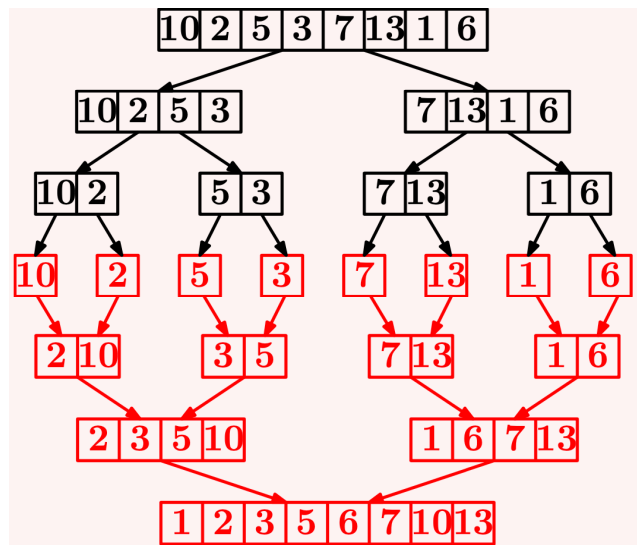
if $n > 1$:

return **merge**(**mergesort**(A[1,...,[n/2]]), **mergesort**(A[[n/2]+1,...,n]))

else:

return A

Παράδειγμα: mergesort (10,2,5,3,7,13,1,6)

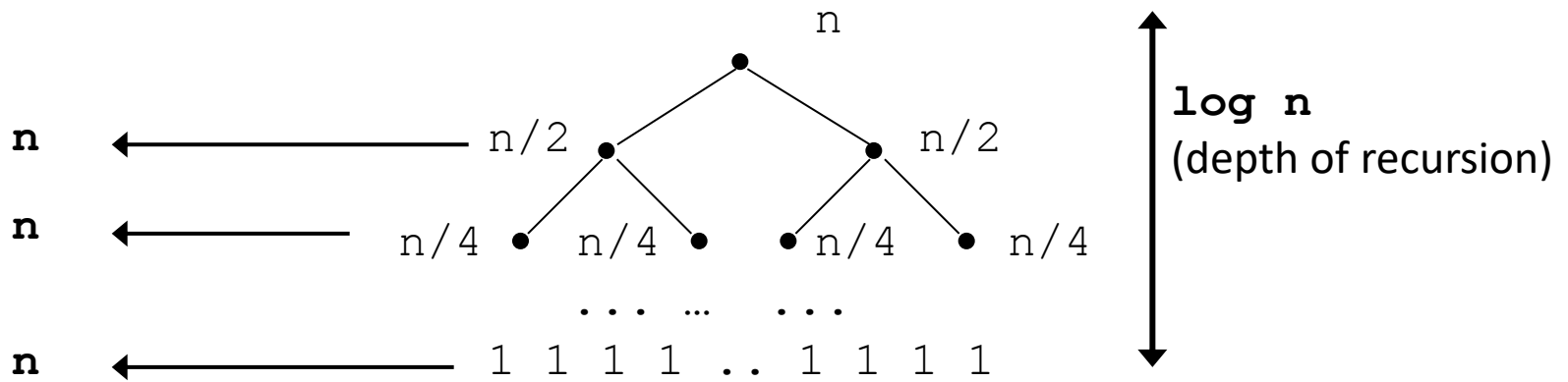

Divide

Conquer

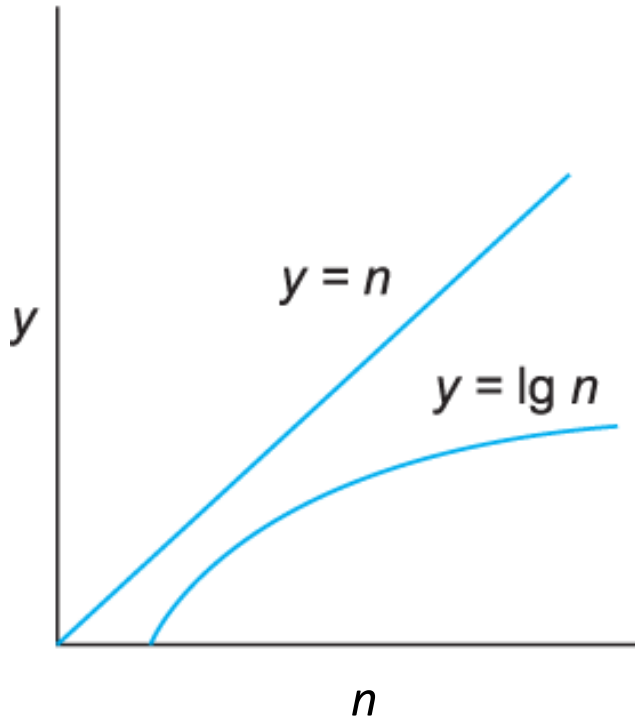
Combine(merge)

Αποδοτικότητα Mergesort

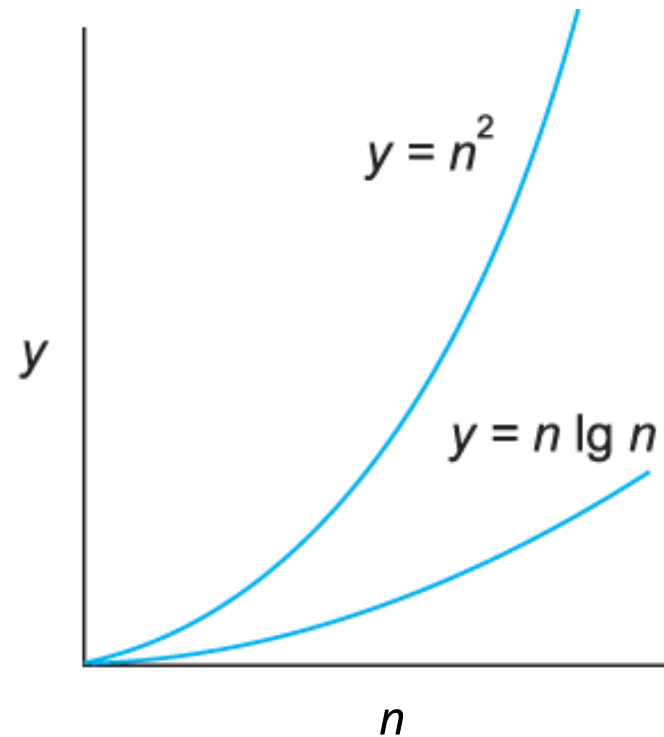

- Πόσες συγκρίσεις χρειάζονται στη **χειρότερη περίπτωση**;
  - Σε κάθε επίπεδο γίνονται μεταξύ $n/2$ και n συγκρίσεις.
  - Υπάρχουν $\log n$ επίπεδα
  - Άρα συνολικά έχουμε μεταξύ $n/2 \log n$ και $n \log n$ συγκρίσεις.
- **Δεν υπάρχει** «ασυμπτωτικά» πιο αποδοτικός αλγόριθμος ταξινόμησης από τον mergesort στη χειρότερη περίπτωση.

Γραφήματα των μαθηματικών παραστάσεων n , $\log n$, $n \log n$ και n^2

α. n και $\lg n$

β. n^2 και $n \lg n$

$\log n$: υπο-γραμμική συνάρτηση (sub-linear)

n^2 : υπερ-γραμμική συνάρτηση (super-linear)

Χρόνος εκτέλεσης αλγορίθμων

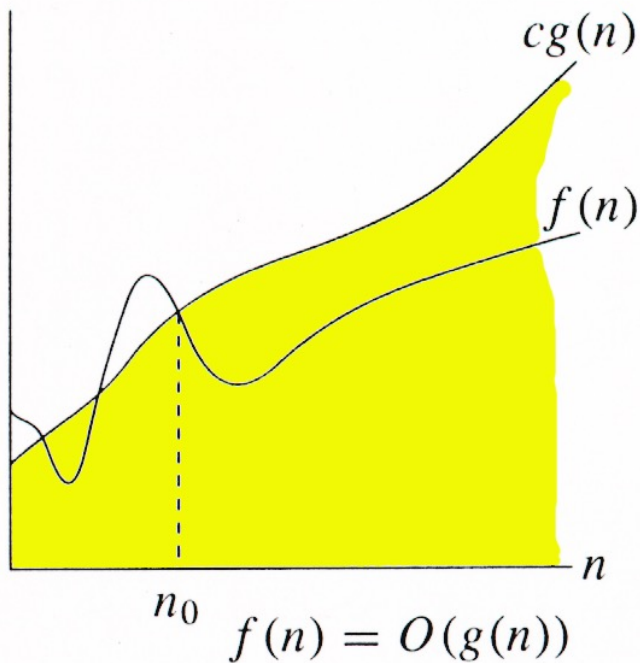
μέγεθος εισόδου n

n	$\log_2 n$	n	n^2	2^n πολυπλοκότητα αλγορίθμου
10	3×10^{-9}	10^{-8}	10^{-7}	10^{-6} sec
100	7×10^{-9}	10^{-7}	0.00001	<u>4×10^{11}</u> αιώνες
1000	10^{-8}	10^{-6}	0.001	*
10000	1.3×10^{-8}	10^{-5}	0.1	*
100000	1.7×10^{-8}	0.0001	10	*
1000000	2×10^{-8}	0.001	0.27 ώρες	*

1 βήμα = 1 nsec

Ασυμπτωτικός συμβολισμός O

- ΑΝΩ ΟΡΙΟ στην αύξηση μιας συνάρτησης.
- Έστω $f(n)$ και $g(n)$ συναρτήσεις, ώστε $f, g : \mathbb{N}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$
- $f(n) = O(g(n))$: Η $f(n)$ δεν αυξάνεται πιο γρήγορα από την $g(n)$
- Ένα (σταθερό) πολλαπλάσιο της $g(n)$ είναι άνω όριο στην $f(n)$ για αρκετά μεγάλα n

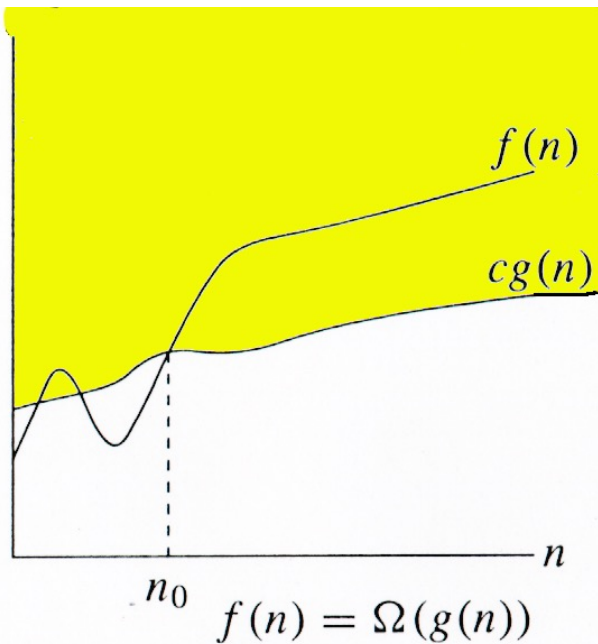

Πχ. $2n+1 = O(n)$

$$\exists c > 0, n_0 > 0, \text{ τέτοια ώστε } f(n) \leq c \cdot g(n), \forall n > n_0$$

Ασυμπτωτικός συμβολισμός Ω

- ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ στην αύξηση της συνάρτησης
- Έστω $f(n)$ και $g(n)$ συναρτήσεις, ώστε $f, g : \mathbb{N}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$
- $f(n) = \Omega(g(n))$: Η $f(n)$ δεν αυξάνεται πιο αργά από την $g(n)$
- Ένα (σταθερό) πολλαπλάσιο της $g(n)$ είναι κάτω όριο στην $f(n)$
για αρκετά μεγάλα n

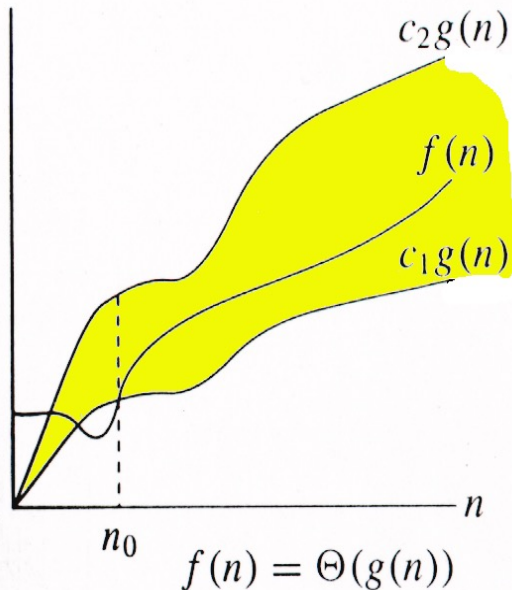
Πχ. $n/2 - 1 = \Omega(n)$

$\exists c > 0, n_0 > 0$, τέτοια ώστε $f(n) \geq c \cdot g(n), \forall n > n_0$

Ασυμπτωτικός συμβολισμός Θ

- ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ στην αύξηση της συνάρτησης
- $f(n) = \Theta(g(n))$: Η $f(n)$ δεν αυξάνεται ούτε πιο γρήγορα ούτε πιο αργά από την $g(n)$
- (σταθερά) πολλαπλάσια της $g(n)$ είναι άνω και κάτω όρια στην $f(n)$ για αρκετά μεγάλα n

$$f(n) = \Theta(g(n))$$

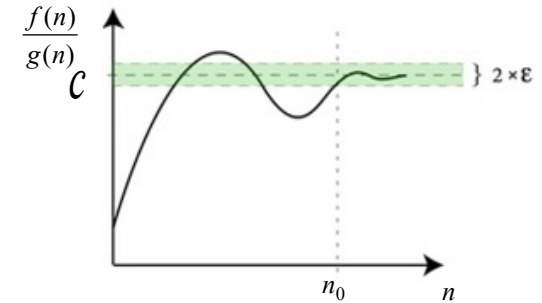
$\Leftrightarrow$

$$f(n) = O(g(n)) \text{ και } f(n) = \Omega(g(n))$$

$$\exists c_1, c_2 > 0, n_0 > 0, \text{ τέτοια ώστε } c_2 \cdot g(n) \geq f(n) \geq c_1 \cdot g(n), \forall n > n_0$$

Ασυμπτωτικοί συμβολισμοί με χρήση ορίου

1) If $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = c > 0$, then $f(n) = \Theta(g(n))$

2) If $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 0$, then $f(n) = O(g(n))$ and $f(n) \neq \Theta(g(n))$

3) If $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = \infty$, then $g(n) = O(f(n))$ and $g(n) \neq \Theta(f(n))$

Ασυμπτωτικοί συμβολισμοί

Τι τα θέλουμε όλα αυτά?

- Για να συγκρίνουμε αλγορίθμους
- Για να ξέρουμε αν ο αλγόριθμός μας αξίζει να υλοποιηθεί και να δοκιμαστεί
- Να ξέρουμε αν είναι γρήγορος (πολυωνυμικός = $O(n^k)$)

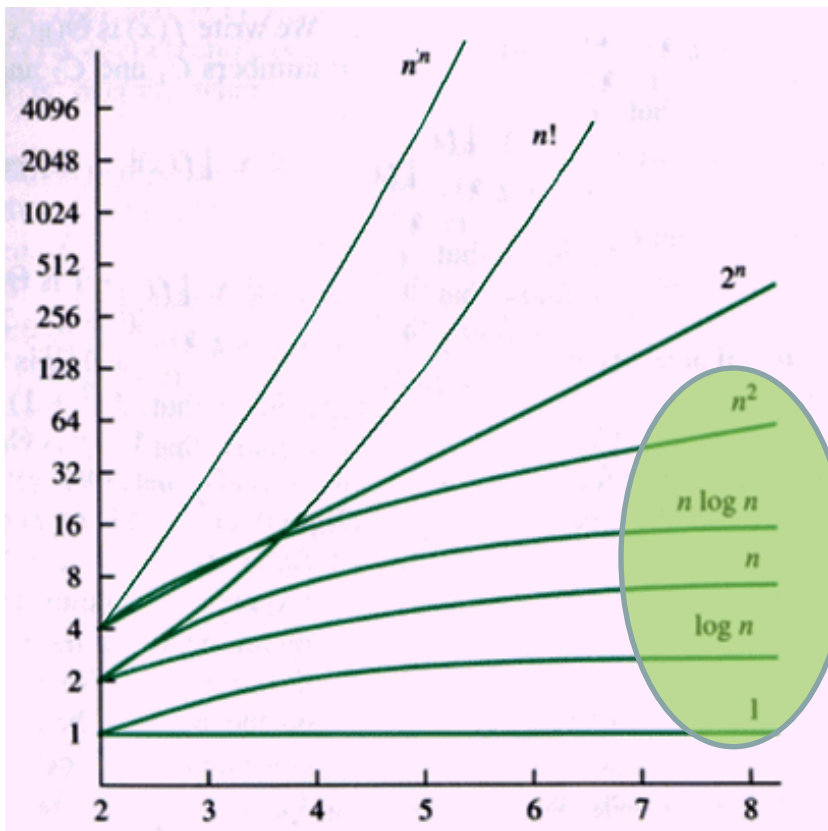
Ο υπολογισμός είναι απλός τελικά:

- Μετράμε τα βήματα του αλγορίθμου
- Πετάμε τις σταθερές
- Από τα πολυώνυμα κρατάμε μόνο τον όρο με το μεγαλύτερο βαθμό

Με λίγη εξάσκηση και κατανόηση, δεν χρειάζονται πράξεις, γίνεται αυτόματα...

Πολυωνυμική πολυπλοκότητα

- Αλγόριθμοι με **πολυωνυμική** πολυπλοκότητα $O(n^k)$:
Γρήγοροι/αποτελεσματικοί/αποδοτικοί αλγόριθμοι

Περί πολυπλοκότητας...

Time complexity function	Size n					
	10	20	30	40	50	60
n	.00001 second	.00002 second	.00003 second	.00004 second	.00005 second	.00006 second
n^2	.0001 second	.0004 second	.0009 second	.0016 second	.0025 second	.0036 second
n^3	.001 second	.008 second	.027 second	.064 second	.125 second	.216 second
n^5	.1 second	3.2 seconds	24.3 seconds	1.7 minutes	5.2 minutes	13.0 minutes
2^n	.001 second	1.0 second	17.9 minutes	12.7 days	35.7 years	366 centuries
3^n	.059 second	58 minutes	6.5 years	3855 centuries	2×10^8 centuries	1.3×10^{13} centuries

Διάταξη πολυπλοκότητας

- $O(1)$ – **constant**
- $O(\log n)$ – **logarithmic**
- $O(\log^k n)$ – **poly-logarithmic**
- $O(n^{1/2})$
- $O(n)$ – **linear**
- $O(n \log n)$
- $O(n^2)$ – **quadratic**
- $O(n^3)$ - **cubic**
- $O(n^k)$ – **polynomial**
- $O(2^n)$ – **exponential**
- $O(a^n)$
- $O(n!)$
- $O(n^n)$

Παραδείγματα πολυπλοκότητας αλγορίθμων

1. Εσωτερικό γινόμενο δυο διανυσμάτων a και b , **διάστασης n** το καθένα
  - $O(n)$. Κάθε όρος του a πολλαπλασιάζεται με έναν μόνο όρο του b .
2. Δίνεται σύνολο S n θετικών ακεραίων και ένας ακέραιος M . **Υπάρχει υποσύνολο A του S , με k στοιχεία και άθροισμα στοιχείων = M ;**
  - Βρίσκουμε **όλα τα υποσύνολα k στοιχείων** του S και για καθένα, προσθέτουμε τα στοιχεία του και **ελέγχουμε** αν το άθροισμα ισούται με M
  - **Το πλήθος των υποσυνόλων** που πρέπει να ελέγξουμε είναι όλοι οι συνδυασμοί των n ανά k που είναι $n!/(n-k)!k! \leq n^k / k! = O(n^k)$.
3. Δίνεται σύνολο S , n θετικών ακεραίων και ένας ακέραιος M . **Υπάρχει υποσύνολο A του S με άθροισμα στοιχείων = M ;**
  - Βρίσκουμε **όλα τα υποσύνολα** του S και για κάθε ένα προσθέτουμε τα στοιχεία του και **ελέγχουμε** αν το άθροισμα ισούται με M .
  - Πρέπει να ελέγξουμε **όλα τα δυνατά υποσύνολα του S** , που είναι 2^n και για κάθε ένα να προσθέσουμε τα στοιχεία του, άρα πολυπλοκότητα $\Omega(2^n)$.

Θεωρία Παιγνίων

- Είναι η επιστήμη που μελετά **ανταγωνιστικά** περιβάλλοντα, π.χ. διαμοιρασμός πόρων, όπου οι οντότητες που συμμετέχουν μπορούν να δρουν **στρατηγικά**.
- Η συμπεριφορά ενός συστήματος εξαρτάται από την **αλληλεπίδραση** αυτών των οντοτήτων.
- **Γιατί ενδιαφέρει την πληροφορική;**
  - **Αλγοριθμική θεωρία παιγνίων**: η τομή της θεωρίας παιγνίων με την πληροφορική, π.χ. πολυπλοκότητα εύρεσης της βέλτιστης στρατηγικής.
  - Τέτοιου είδους συστήματα αποτελούν μέρος της **τεχνολογικής υποδομής** και εμφανίζονται και στην πληροφορική, π.χ. διαμοιρασμός πόρων στο Internet.

Παράδειγμα1: Prisoner's Dilemma

- Δύο ύποπτοι ανακρίνονται σε ξεχωριστά δωμάτια για ένα έγκλημα που έχουν διαπράξει
- Αν δεν ομολογήσουν (**defect: D**), η αστυνομία έχει κάποια στοιχεία για να τους καταδικάσει για ένα πλημμέλημα, δηλαδή **1 χρόνο φυλακή ο καθένας**
- Αν ομολογήσουν και οι 2 (**confess: C**), πάνε φυλακή για **3 χρόνια ο καθένας**
- Αν **ομολογήσει μόνο ο ένας** από τους 2, τότε αυτός αφήνεται **ελεύθερος**, και ο άλλος πάει φυλακή **5 χρόνια**
- Οι 2 ύποπτοι **δεν μπορούν να επικοινωνήσουν** κατά τη διάρκεια της ανάκρισης και ενδιαφέρονται **μόνο για τη δική τους ποινή**

Παράδειγμα1: Prisoner's Dilemma

NYCHA-Spotlight.com

NYCHA-Spotlight.com

		Prisoner 2	
		D	C
Prisoner 1	D	1, 1	0, 5
	C	5, 0	3, 3

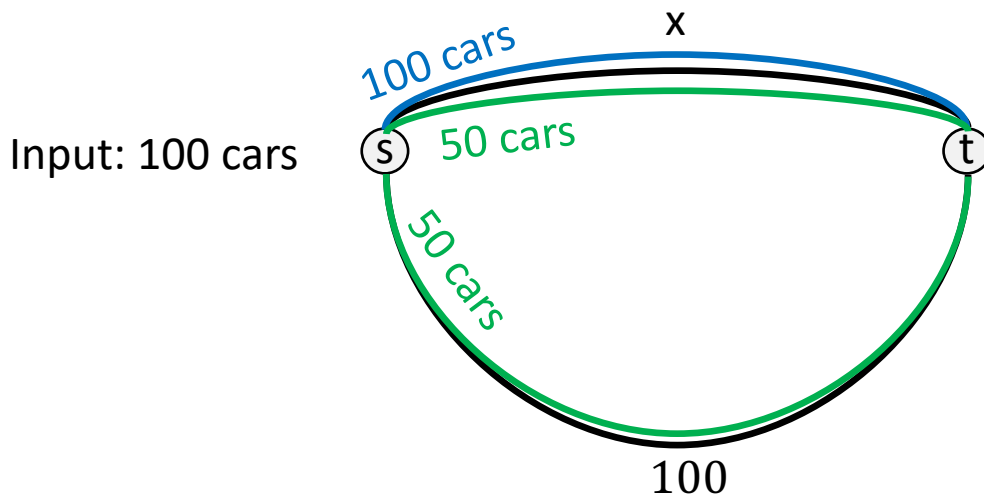
Οι 2 ύποπτοι **δεν μπορούν να επικοινωνήσουν** κατά τη διάρκεια της ανάκρισης και ενδιαφέρονται **μόνο για τη δική τους ποινή**.

Ο ύποπτος 1 προτιμάει να ομολογήσει (C) σε κάθε περίπτωση, δηλαδή **ό,τι** και να επιλέξει ο άλλος. Το ίδιο και ο ύποπτος 2.

Το στρατηγικό προφίλ (C,C) λέγεται **σημείο ισορροπίας κατά Nash (Nash equilibrium)**.

Παράδειγμα2: Congestion Games

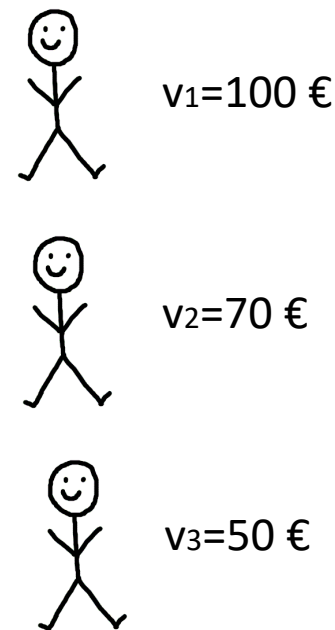
- 100 αυτοκίνητα θέλουν να πάνε από το s στο t.
- Υπάρχουν δύο επιλογές:
  - Ένας σύντομος αλλά στενός δρόμος, όπου ο χρόνος για να τον διανύσει κάποιος εξαρτάται από την κίνηση: αν υπάρχουν x αυτοκίνητα χρειάζεται χρόνο x λεπτά.
  - Ένας φαρδύς περιφερειακός αυτοκινητόδρομος που δεν πιάνει κίνηση, αλλά είναι πολύ πιο μακρύτες: για να τον διανύσει κάποιος χρειάζεται χρόνο 100 λεπτά.
- Ποιον δρόμο θα διαλέγατε για να πάτε **πιο γρήγορα**;

Αθροιστική καθυστέρηση:
 $100 * 100 = 10000$
(Nash equilibrium)

Αθροιστική καθυστέρηση:
 $50 * 50 + 50 * 100 = 7500$
(βέλτιστη λύση)

Παράδειγμα3: Δημοπρασίες (Auctions)

- v_i : αξία (value) του agent i για το αντικείμενο
- Στόχος: Να δώσουμε το αντικείμενο στον agent με το **μεγαλύτερο value**.
- Πρόβλημα: **Δεν γνωρίζουμε τα values!**
- Μπορούμε να **ρωτήσουμε τα values**

Παράδειγμα3: Δημοπρασίες (Auctions)

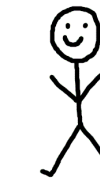
Το value μου
είναι **110 €**

$v_1=100 \text{ €}$

$v_2=70 \text{ €}$

$v_3=50 \text{ €}$

- v_i : αξία (value) του agent i για το αντικείμενο
- Στόχος: Να δώσουμε το αντικείμενο στον agent με το **μεγαλύτερο value**.
- Πρόβλημα: **Δεν γνωρίζουμε τα values!**
- Μπορούμε να **ρωτήσουμε τα values**
  - Αλλά μπορεί να μας πουν **ψέματα**. Ποιος;
  - Μπορούμε να ζητήσουμε να **πληρώσουν**. Πόσο;
  - Χρησιμότητα (utility): $u_i = v_i - \text{payment}_i$

Παράδειγμα3: First Price Auction

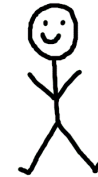
Το value μου είναι 71 €

Άλλαξα γνώμη, 56+ε €

Το value μου είναι 56 €

Άλλαξα γνώμη, 56+2ε €

Το value μου είναι 40 €

$v_1=100$ €

$v_2=70$ €

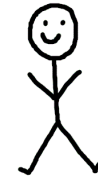
$v_3=50$ €

- Χρησιμότητα (**utility**): $u_i = v_i - \text{payment}_i$
- Να πληρώσει (αυτός που δήλωσε το μεγαλύτερο) το **ποσό που δήλωσε**
- Αν καταλήξουν σε σημείο ισορροπίας, όντως θα δώσουμε το αντικείμενο σε αυτόν με το **μεγαλύτερο value**.
- **Μπορούμε όμως να τους «αναγκάσουμε» να πουν την αλήθεια;;;**

Παράδειγμα3: Second Price Auction

To value μου είναι 100 €

$v_1=100$ €

To value μου είναι 70 €

$v_2=70$ €

To value μου είναι 50 €

$v_3=50$ €

- Χρησιμότητα (**utility**): $u_i = v_i - \text{payment}_i$
- Να πληρώσει (αυτός που δήλωσε το μεγαλύτερο) τη **2^η μεγαλύτερη δήλωση!**
- **Δεν μπορούν να αυξήσουν το utility τους λέγοντας ψέματα!**
- Αυτός ο μηχανισμός είναι **truthful!**
- **Vickrey auction** (William Vickrey - Nobel Οικονομικών 1996).
  - Generalization to many items: **VCG** (Vickrey-Clarke-Groves)

Για όποιον/α ενδιαφέρεται να το ψάξει περισσότερο

- Ποιους άλλους αλγόριθμους ταξινόμησης γνωρίζουμε;
- Να βρείτε κι άλλα προβλήματα που χρησιμοποιούν την τεχνική **διαίρει και βασίλευε**. Ποια είναι η πολυπλοκότητά τους.
- Τι είναι οι **άπληστοι** (greedy) αλγόριθμοι;
- Τι είναι ο **δυναμικός προγραμματισμός**; Υπάρχει πιο αποδοτικός αλγόριθμος για το πρόβλημα 3 της διαφάνειας 55;
- Τι είναι ο **γραμμικός προγραμματισμός**;
- Τι σημαίνει **P vs NP**;
- Αναζητήστε **εφαρμογές της θεωρίας παιγνίων**

Τέλος Κεφαλαίου 5

- Μιλήσαμε για αλγορίθμους: έννοιες, βασικοί αλγόριθμοι και πολυπλοκότητα
- Στο επόμενο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με γλώσσες προγραμματισμού και προγραμματιστικά μοντέλα.